

References:

1. Tai T.-Y. The Impact of Immersive Virtual Reality on EFL Learners' Listening Comprehension [Text] / T.-Y. Tai, H. H.-J. Chen // Journal of Educational Computing Research. – 2021. – Vol. 59, No. 7. – P. 1272–1293. – DOI: <https://doi.org/10.1177/0735633121994291>.
2. Preusler S. Two-way immersion promotes additional language learning: performance of bilingual sixth-grade students in English as a third language [Text] / S. Preusler, J. Fleckenstein, S. Zitzmann, J. Baumert, J. Möller // International Journal of Bilingual Education and Bilingualism. – 2024. – DOI: <https://doi.org/10.1080/13670050.2024.2307436>.
3. Nykyporets S. S. An empirical analysis of active and interactive pedagogical strategies in the context of distance learning environments: a comparative study [Text] / S. S. Nykyporets, L. V. Ibrahimova // Innovations in the Education of the Future: Integration of Humanities, Technical and Natural Sciences : International collective monograph. – 2023. – Chap. 22. – P. 393-410. <https://doi.org/10.5281/zenodo.10260124>.
4. Nykyporets S. S. Pedagogical strategies for cognitive empowerment: approaches to enhance analytical proficiency in technical university students [Text] / Svitlana Nykyporets, Victoria Chopliak // Grail of Science. – 2023. – № 31. – P. 372-382. <https://doi.org/10.36074/grail-of-science.15.09.2023.58>.
5. Nykyporets, S. S. Neuropedagogical approach enhancing foreign language acquisition in non-linguistic higher education institutions [Text] / Nykyporets, S. S., Melnyk O. D., Hadaichuk N. M., Derun, V. H., Chopliak, V. V. // «Актуальні питання у сучасній науці». Серія «Педагогіка». 2023. № 5. С. 341-355. [https://doi.org/10.52058/2786-6300-2023-5\(11\)-341-355](https://doi.org/10.52058/2786-6300-2023-5(11)-341-355).
6. Nykyporets S. S. Tools and techniques to develop higher order thinking skills in students of non-linguistic technical universities of Ukraine during online learning [Text] / S. Nykyporets, I. Stepanova, N. Hadaichuk // Norwegian Journal of Development of the International Science. – 2023. – № 1117. – P. 44–49. <https://doi.org/10.5281/zenodo.8385809>.

Огнистий А. В.

канд. з фіз. виховання і спорту, доцент,
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка
ognystyy@tnpu.edu.ua

Огніста К. М.

канд. з фіз. виховання і спорту, доцент,
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка
ognysta@tnpu.edu.ua

ОСОБЛИВОСТІ ОЦІНЮВАННЯ ЯКОСТІ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ В СУЧАСНІЙ СИСТЕМІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Підвищення якості освіти сприятиме його інституційному та економічному виживанню. У зв'язку з цим виникає необхідність інвестувати у якість освіти. Однак, для цього треба розуміти, що означає інвестувати в якість і хто саме повинен це робити. Можливо, як зазначає співробітниця відділу з питань аналітичного та правового забезпечення Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, експерт з питань освіти Реанімаційного пакету реформ Олена Панич [3], тут варто подумати над тим, що інвестиції в якість вищої освіти є не лише проблемою держави, а й питанням інтенцій нижчого рівня. Інвестиції в якість вищої освіти повинен робити кожен викладач, який інвестує насамперед свій час і зусилля в оновлення змісту своїх курсів, побудувати якісні, партнерські стосунки зі студентом. З іншого боку, інвестувати у якість має також і заклад вищої освіти. Заклад інвестує насамперед у викладача, який є основним носієм якості і який потребує постійного сприяння у підвищенні кваліфікації, інвестує також в інфраструктуру, доступ до бібліотек та навчальних ресурсів – всього того, що зробити освітній процес максимально зручним і продуктивним як для викладача, так і для студент [3].

Принципи долучення роботодавців та студентів до формування освітніх програм, навчання через дослідження, практикоорієнтованість, постійний перегляд та осучаснення освітніх програм, студентоцентризм уже почали зреалізовуватися в українській вищій освіті, але їх повноцінне застосування потребує багаторічної кропіткої роботи, пошуку оптимальних моделей для кожної конкретної освітньої програми. Тож, на думку Андрія Бутенко та Олени

Єрмоєнко [1], формальна реалізація освітнього процесу без постійного самомоніторингу, зокрема опитувань, удосконалення та оновлення змісту освіти, створення належного освітнього середовища, здатного реагувати на виклики, призведе до неминучого зниження якості освіти [1].

З аналізу акредитаційних справ можна зробити висновок, що з загальних високих вимог до освітньої програми завжди встановлюється нижня планка за критеріями показників. Подолав цю планку заклад вищої освіти - має право видавати протягом п'яти років дипломи. В Україні часто зустрічається ситуація коли за однією і тією ж спеціальністю, хоча освітньо-професійні програми (ОПП) частково відрізняються, готують фахівців десятки ЗВО, і всі вони одержують акредитацію. Усі акредитовані ОПП зрівняно у правах видачі дипломів за даною спеціальністю. Але випускники цих вузів, як правило, дуже різняться за рівнем професійної підготовки. Одні випускають фахівців, які мають дуже великий попит з боку роботодавців, завдяки високій якості підготовки. Інші випускають фахівців з такими ж дипломами, але через рівень підготовки випускники повинні самостійно влаштуватися на роботу і часто не за фахом.

Заклади вищої освіти, які пропонують елітарну підготовку фахівців за конкретними освітніми програмами, існуватимуть завжди, тому має існувати і механізм визначення цієї групи ЗВО. Потрібна така система оцінки якості фахівців, що випускаються університетами, за кожною з освітніх програм, яка, не поділяючи їх на заслужені і всі інші, на державні та недержавні, сприяла б їхньому прагненню підвищувати цю якість, тим самим створюючи конкурентне середовище.

Хто має відповідати перед суспільством за конкурентоспроможність, якість освіти та кваліфікації, здобутих у тому чи іншому вузі за тією чи іншою освітньо-професійною програмою? Хто може виступити гарантом високого рівня підготовки, підвищення кваліфікації чи професійної перепідготовки фахівців у конкретному університеті перед здобувачами освіти та роботодавцем?

Який вихід з цього? Як зазначає Сергій Квіт - процес акредитації повинен бути зосереджений не на результатах освітнього процесу, а на самому процесі. Тобто потрібно вивчати та оцінювати здатність закладів вищого освіти організувати якісний освітній процес, спираючись на принципи власної університетської автономії. Акредитація освітніх програм повинна включати в себе деякі інституційні елементи, а саме функціонування внутрішньої системи забезпечення якості ЗВО [2].

Аналіз результатів акредитаційних експертиз, висновків галузевої експертної ради 01 Освіта, самоаналізів за освітніми програмами, власний досвід дали можливість виокремити зауваження та шляхи їх подолання з метою покращення якості вищої освіти. Рекомендації подані у редакції з висновків галузевої експертної ради 01 Освіта.

Для зручності рекомендації узагальнені за критеріями оцінки ОПП.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

1. Рекомендується переглянути зміст окремих СК (ФК) і ПР (ПРН) з метою врахування предметної області (середня освіта), сучасних національних і світових практик, впровадження позитивного закордонного досвіду.

2. Забезпечити формування всіх ПРН (зокрема, ...) обов'язковими освітніми компонентами ОПП (ОНП).

3. Під час наступного оновлення та перегляду ОП рекомендується звертати увагу на Професійний стандарт за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)» наказ Міністерства економіки №2736 від 23.12.2020 р.

4. Проводити реєстрацію рецензій та відгуків поданих на ОПП, що не містять дати, через структурні відділи університету. Рекомендується оприлюднювати їх на сайті ЗВО.

5. Увести до проєктної/робочої групи представників від роботодавці та здобувачів вищої освіти.

6. Забезпечити формування здоров'язберезувальної та інклюзивної компетентностей здобувачів вищої освіти.

7. Перелік ОК, кількість кредитів, форма підсумкового контролю за ОК, послідовність їх вивчення має визначатися робочою групою розробників ОП в залежності від нормативної бази, мети і завдань ОК, а також від доцільності реалізації ЗК, ФК та ПРН.

8. Увідповіднити наявність в ОП загальних компетентностей та їх формулювання з наказом Міністерства освіти і науки України №584 від 30.04.2020 р.; вказати мету ОП; узгодити визначення спеціалізації з наказом МОН України №260 від 04.03.2024 р.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

1. Активізувати роботу у напрямку дуальної форми освіти, що є актуальним викликом сучасного ринку освіти.

2. Привести у відповідність до предметної області «середня освіта» окремі освітні компоненти.

3. Систематично оновлювати рекомендовану літературу у робочих програмах навчальних дисциплін.

4. Постійно розширювати та оновлювати зміст ОК, висвітлювати власні наукові результати дотичні до ОК, систематично оновлювати силабуси та робочі програми дисциплін, відображати специфіку ОП в силабусах та робочих програмах дисциплін циклу загальної підготовки.

5. Потребує перегляду послідовність викладу навчальних дисциплін психолого-педагогічного циклу з урахуванням того, що теоретико-методологічні дисципліни є предикаторами науково-дослідницької роботи, яка підсумовується у вигляді курсової роботи.

6. Переглянути структурну схему ОП для забезпечення її логічності та послідовності вивчення ОК, зокрема передбачити вивчення загальної педагогіки перед вивченням окремих методик, вивчення теоретичних дисциплін – перед методиками їх навчання, вивчення теоретичних дисциплін – перед практикою у ЗЗСО;

7. Для уникнення перевантаження здобувачів вищої освіти рекомендуємо в графіку освітнього процесу виділити окремі дні (тижні) на підготовку кваліфікаційної роботи.

8. Доцільно розробити анкети/опитувальники для дослідження питання рівня задоволеності здобувачів вищої освіти організацією усіх видів практик.

9. Доцільно переглянути зміст виробничої (педагогічної) практики: виробничу педагогічну практику в ЗВО замінити на виробничо-дослідницьку де здобувачі матимуть змогу проводити реальний експеримент кваліфікаційної роботи, впроваджувати його результати в освітній процес ЗЗСО.

10. Забезпечити увідповіднення змісту ОПП предметній сфері «Середня освіта» та змінити фокус ОПП з підготовки викладачів для ЗВО на підготовку викладачів для закладів фахової передвищої освіти та закладів професійної (професійно-технічної) освіти, передбачивши відповідну практичну підготовку.

11. Постійно переглядати, оновлювати й розширювати перелік вибіркового дисциплін, пропонувати для вибору із загального каталогу, підсилюючи можливість набуття інтегральної, загальних і спеціальних компетентностей, набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills).

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

1. Розширити можливості навчання здобувачів ОП з врахуванням результатів навчання отриманих через неформальну освіту у 2024-2025 навчальному році з врахуванням Порядку визнання у вищій та фаховій передвищій освіті результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, затвердженим наказом МОН України від 08/02/2022 р. № 130).

2. Розглянути можливість розширення внутрішньої академічної мобільності для здобувачів, що навчаються на ОПП.

3. Продовжити роботу по залученню здобувачів до неформальної освіти завдяки участі у різноманітних навчальних заходах (вебінарах, майстер-класах, тренінгах, курсах тощо). Розглянути можливість зарахування результатів навчання отриманих через неформальну освіту при вивченні ОК. Відобразити дану можливість у силабусах та РПД.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

1. Підвищити рівень активності здобувачів вищої освіти у науковій та інтернаціональній діяльності за ОП.

2. Посилити заохочення НПП до публікацій наукових статей у виданнях, що індексуються у Scopus, WoS, у міжнародних наукових проєктах, Erasmus + програмах.

3. У РПД на 2024/2025 навчальний рік НПП внести до переліку основної та додаткової літератури власні найновіші публікації, що сприятиме додатковому оновленню змісту ОК.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

1. Продовжити практику опитувань стейкхолдерів, передбачити розроблення та використання різнопланових анкет, які дають змогу системно здійснювати моніторингу організації та провадження освітнього процесу університету.

2. Активізувати академічну мобільність здобувачів освіти, які навчаються на ОП.

3. Забезпечити перевірку всіх програмних результатів здобувачів під час підсумкової атестації.

4. У програмі Комплексного атестаційного екзамену зі спеціальності передбачити виконання практичних завдань, як от: складання плану-конспекту уроку чи його фрагменту з використанням тих чи інших методів/технологій навчання, для перевірки і встановлення рівня сформованості у здобувачів відповідних умінь/навичок.

5. У проєкті ОП переглянути підхід до атестації здобувачів і визначити таку форму, яка дозволить встановити ступінь досягнення усіх ПРН, визначених в ОП, як от: написання кваліфікаційних робіт з методики навчання, а також складання, поряд з написанням кваліфікаційної роботи, атестаційного іспиту (магістерський рівень).

6. Залучати до проведення контрольних заходів, передусім до атестації здобувачів на ОП, зовнішніх стейкхолдерів, експертів галузі, роботодавців.

Критерій 6. Людські ресурси

1. Стимулювати участь НПП, які викладають на ОП, у програмах академічної мобільності з метою вдосконалення наукової та фахової майстерності.

2. Активізувати публікаційну активність НПП. Провести на засіданні кафедри аналіз наукових профілів у scholar.google.com.ua та <http://orcid.org/> на предмет відповідності та включеності наукових публікацій.

3. Забезпечення відповідності освітньої та/або професійної кваліфікації всіх НПП, що задіяні на ОП освітнім компонентам.

4. З метою забезпечення перманентності у забезпеченні процесу якісної підготовки здобувачів освіти рекомендуємо здійснювати «селекційний відбір» кращих випускників спеціальності для подальшої їх підготовки до роботи на кафедрі.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

1. Продовжити здійснювати наповнення навчально-методичним матеріалом іноземними мовами (англійською) у Moodle та більш активно використовувати його можливості для організації дистанційного та інтерактивного навчання.

2. Продовжувати роботу з облаштування освітнього простору з метою створення безпечного та інклюзивного середовища та психологічної підтримки здобувачів освіти та НПП, враховувати особливі потреби різних категорій здобувачів

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

1. Продовжити практику залучання до забезпечення якості освітньої програми та освітнього процесу студентське самоврядування, здобувачів вищої освіти.

2. Продовжувати практику залучення роботодавців до процесу щодо удосконалення періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості.

Критерій 9. Прозорість та публічність.

1. Продовжувати підвищення рівня інформаційної прозорості освітньої діяльності в контексті її корисності для майбутніх, теперішніх здобувачів освіти, випускників, інших стейкхолдерів і громадськості.

2. Вивчати досвід інших ЗВО щодо структури, змістового наповнення та навігації сторінки випускової кафедри, продовжити оновлювати її.

3. Продовжувати систематично наповнювати сторінку випускової кафедри новою інформацією і матеріалами, пов'язані з висвітленням всіх сторін роботи над реалізацією ОП.

Список використаних джерел:

1. Бутенко Андрій, Олена Єрмоєнко Акредитація освітніх програм: воєнні реалії та мирні перспективи <https://osvita.ua/vnz/86892/> 19.07.2022 (date of application: 15.04.2024)
2. Квіт Сергій Нова система акредитації. Що чекає на українські університети? «Дзеркало тижня»: № 30, 17 серпня 2019 р. <https://kvit.ukma.edu.ua/2019/08/нова-система-акредитації-що-чекає-на-у/> (date of application: 15.04.2024)
3. Панич Олена Акредитація програм вищої освіти: новий підхід <http://education-ua.org/ua/articles/1179-akreditatsiya-program-vishchoji-osviti-novij-pidkhid#files> (date of application: 15.04.2024)

Огребчук П. М.

Здобувач другого рівня вищої освіти
Луцький національний технічний університет
м. Луцьк
ogrebchukpavlo52@gmail.com

Кабак В. В.

Завідувач кафедри професійної освіти та комп'ютерних технологій,
кандидат педагогічних наук, доцент
Луцький національний технічний університет
м. Луцьк
v.kabak@lutsk-ntu.com.ua

СТВОРЕННЯ ТА ДОСЛІДЖЕННЯ ІНТЕРАКТИВНОЇ ГРИ PYTHONIA QUEST 3 МЕТОЮ ОВОЛОДІВННЯ МОВОЮ ПРОГРАМУВАННЯ PYTHON

Мова програмування Python є однією з найпопулярніших і широко використовуваних мов у сучасній програмувальній сфері. Її легкість в освоєнні, зрозумілості і широкі можливості застосування роблять її привабливою як для початківців, так і для досвідчених розробників. Зростаючий інтерес до вивчення Python породжує потребу в нових та ефективних методах навчання.

Освоєння мови програмування часто вимагає від учнів активної участі та виконання практичних завдань. Традиційні методи, такі як лекції та підручники, можуть бути не досить ефективними для засвоєння практичних навичок програмування. Інтерактивні підходи, наприклад, використання ігор, можуть зробити процес вивчення цікавішим та результативнішим.

Метою цього проекту є створення та дослідження інтерактивної гри Pythonia Quest для навчання мови програмування Python. Основним завданням гри є створення середовища, в якому користувачі можуть вчитися програмувати шляхом вирішення завдань у формі гри.

Першим кроком у розробці є створення концепції гри. Це включає визначення основних цілей застосунку, розробку сценарію та визначення основних механік. Головна мета полягає в тому, щоб гра була інформативною, веселою та захоплюючою для користувачів будь-якого рівня навчання.

Після фази концептуалізації була розроблена архітектура застосунку, що включає вибір відповідних технологій, таких як мова програмування Python і бібліотека Pygame для